

[Time: 2 Hours]

[Marks: 60]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:** 1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate full marks.

- Q.1 Answer any one of the following:** **15**
- Enumerate the role of HR managers in the changing business environment.
 - What is Job Analysis? Explain the components of Job Analysis.
- Q.2 Answer any two of the following:** **15**
- What is Training? Explain the advantages of training to employer & employee.
 - Briefly explain traditional methods of Performance Appraisal
 - Explain work force diversity as a challenge before HR Managers.
- Q.3 Answer any two of the following:** **15**
- Explain traits of a good leader.
 - Discuss Maslow's Hierarchy of needs Theory of Motivation.
 - Explain the factors influence employee morale.
- Q.4A) Fill in the blanks by choosing the appropriate options given below:** **05**
- _____ is a process of finding & attracting capable people for the job.
a) Recruitment b) Interviews c) Selection d) Placement
 - _____ is the presentation of real situation of an organisation in the training session.
a) Simulation b) Coaching c) Understudy d) Role playing
 - _____ is the tendency of a superior to rate a subordinate lower than his performance justifies.
a) Horn effect b) Hollow effect c) Halo effect d) None of the above
 - Mentoring develop _____ & maturity.
a) Self confidence b) Under confidence c) Over confidence d) Fear
 - Human resource _____ involves verification of the various human relation practices, policies & a programme adopted by the company.
a) Audit b) Planning c) Accounting d) All of these
- Q.4B) State whether the following statements are true or false:** **05**
- HRM is concerned with procurement & development of manpower
 - Job Description is not a part of Job Analysis.
 - MBO is a traditional method of Performance Appraisal people in McGregor's
 - Theory X people MC Gregois theory need close supervision for motivation.
 - Mentoring raises stress level of employees.

Q.4 C) Match the following:

Group A

- a) Appraisal by different parties
- b) Structured interview
- c) Management Development programme
- d) Employee empowerment
- e) Fair treatment to employees

Group B

- i) Standardized format
- ii) Giving authority to employees.
- iii) 360 degrees
- iv) Non-monetary motivating factor
- v) TV & Video instruction
- vi) Job Sketch
- vii) Job Analysis

[वेळ: २ तास]

[गुण: ६०]

Please check whether you have got the right question paper.

- सूचना: १. सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
२. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात .

- प्रश्न १ खालीलपैकी कोणताही एक प्रश्न सोडवा १५
- अ) मानव संसाधन व्यवस्थापकाची बदलत्या व्यावसायिक पर्यावरणातील भूमिका विशद करा.
ब) कार्य विश्लेषण म्हणजे काय? त्याचे घटक स्पष्ट करा.
- प्रश्न २ खालीलपैकी कोणताही दोन प्रश्न सोडवा १५
- अ) प्रशिक्षण म्हणजे काय? प्रशिक्षणाचे मालकास व कर्मचाऱ्यांना होणारे फायदे स्पष्ट करा.
ब) कामगिरी मूल्यमापनाच्या पारंपारिक पद्धती थोडक्यात स्पष्ट करा.
क) कर्मचारी भिन्नता हाताळणी हे एक मानव संसाधन व्यवस्थापका समोरील आव्हान आहे, स्पष्ट करा.
- प्रश्न ३ खालीलपैकी कोणताही दोन प्रश्न सोडवा १५
- अ) चांगल्या नेतृत्वाचे आवश्यक गुण स्पष्ट करा.
ब) मॉस्लोचा मानवी गरजांचा अभिप्रेरण सिद्धांत स्पष्ट करा.
क) कर्मचारी मनोधैर्यावर परिणाम करणारे घटक स्पष्ट करा.
- प्रश्न ४ अ) खाली दिलेल्या पर्यायांमधून योग्य पर्यायाची निवड करून रिकाम्या जागा भरा. ०५
१. कार्याकरिता पात्र लोकांचा शोध घेऊन त्यांना आकर्षित करण्याच्या प्रक्रियेस _____ असे म्हणतात.
अ) भरती
ब) निवड
क) मुलाखत
ड) नियुक्ती
२. संघटनेत वास्तव परिस्थितीची निर्मिती करून प्रशिक्षण देण्याच्या पद्धतीस _____ असे म्हणतात.
अ) प्रतिकृती प्रशिक्षण
ब) शिक्षण
क) अंडरस्टडी (Understudy)
ड) भूमिका वठविणे
३. कर्मचाऱ्यांच्या प्रत्यक्ष कामगिरी मूल्यमापनापेक्षा कमी मुल्यांकन वरिष्ठाकडून केले जाण्याच्या प्रवृत्तीस _____ असे म्हणतात.
अ) हॉर्न परिणाम (Horn effect)
ब) हॉलो परिणाम (Hollow effect)
क) हॅलो परिणाम (Halo effect)
ड) यापैकी एकही नाही
४. विश्वासपूर्ण सल्ल्यामुळे कर्मचाऱ्यांचे _____ व परिपक्वता विकसित होतात.
अ) आत्मविश्वास
ब) अतिविश्वास
क) कमी विश्वास
ड) भीती

५. संघटनेतील मानव संसाधन संबंध धोरणे, कार्यक्रम व प्रथांचे सत्यापन संबंधीत असण्याच्या प्रक्रियेस मानव संसाधन _____ म्हणतात.

- अ) अंकेक्षण
ब) लेखांकन
क) नियोजन
ड) वरील सर्व

ब) खालील विधाने सत्य किंवा असत्य ते सांगा

०५

१. मानव संसाधन व्यवस्थापनात हे मनुष्यबळ मिळवणे व त्याच्या विकासाशी संबंधीत आहे.
२. कार्य निकष हे कार्य विश्लेषणाचा भाग नाही
३. एम.बी.ओ. ही कामगिरी मूल्यमापनाची परंपरागत पद्धती आहे.
४. एमसी ग्रेगर ह्यांच्या अभिप्रेरनेच्या क्ष सिद्धांतात लोकांवर नेहमी देखरेख ठेवावी लागते.
५. विश्वासपूर्ण सल्ल्यामुळे कर्मचार्यांच्या तणाव पातळीत वाढ होते.

क) जोड्या लावा.

०५

अ	ब
अ विविध घटकाकडून मूल्यमापन	१ प्रमाणित आराखडा
ब सुनियोजित मुलाखत	२ कर्मचार्यांना अधिकार देणे
क व्यवस्थापन विकास कार्यक्रम	३ ३६०°
ड कर्मचार्यांचे महत्व वाढविणे	४ बिगर आर्थिक अभिप्रेरण
इ कर्मचार्यांना चांगली वागणूक	५ दूरचित्रवाणी व व्हिडीओ सूचना
	६ कार्य आराखडा
	७ कार्य विश्लेषण
